

Jeg har nu endelig fået lejlighed til at læse Thomas Larsens bog. Den kan man mene meget om.

Selv, er jeg ikke begejstret. Jeg synes faktisk, at den er kedsommelig, kynisk, visionsløs og fuldstændig blottet på forståelse for almindelige menneskers problemer. Det er selvfølgelig denne bog, "I godt vejr og storm - samtaler med Anders Fogh Rasmussen" det drejer sig om.

Når man læser den bliver man endnu engang forundret over, at danskerne rent faktisk har valgt Anders Fogh til statsminister. Men man bliver samtidigt også en lille smule optimist: "Det må da kunne lade sig gøre at få en ny regering ved næste valg med den kedelige, smålige, lille mand ved roret

Ser vi bort fra tamil-sager og radikale humørsvingninger skal to ting - historisk set - være opfyldt, for at udløse et regeringsskifte i dette land.

For det første skal folk være trætte af den siddende regering. Og for det andet skal den almindelige vælger opleve oppositionen som et reelt og spændende alternativ.

Jeg synes, at meget tyder på at befolkningen er ved at være trætte af regeringen.

Der er da også meget at være træt af. De fik en skattelettelse, man ikke rigtigt kan på øje på, på lønsedlen. Dens medfølgende besparelser i kommunerne mærkes imidlertid helt tæt på, af de mange børn og ældre, der må lægge ryg til den ringere folkeskole og dårligere ældrepleje.

Folk er ikke tilfredse med regeringens politik, Det ved vi bedre end nogen i DSU. Vi kører lige nu en stor kampagne på bl.a. landets erhvervsskoler og gør opmærksom på det kommende store tyveri regeringen vil

fortage blandt landets skolepraktik elever, hvor lærlingelønnen skal reduceres til en SU lignende sats. Mange unge er ganske enkelt chokerede over regeringens planer.

Jeg er glad for at kunne sige at denne regering er så elendig at DSU forleden rundede den magiske grænse på 5000 medlemmer.

Nu er vores målsætning, at blive større end Det Radikale Venstre.

Regeringen er tilsyneladende ved at være rådvild efter nye ideer. Jeg synes, at det er tankevækkende, at Anders Fogh Rasmussen har været nødt til at udgive et supplerende regeringsforslag med intet mindre end tohundrede forslag om stort og småt.

Selv da SR-regeringen var sine allerstørst vanskeligheder havde vi kun 100 konkrete forslag. Måske kan vi låne Venstre vores valgannoncer fra dengang, til det

kommende folketingsvalg?

Vores problem er ikke at folk elsker regeringen. Vores problem er, at få dem til at opfatte socialdemokratiet som et reelt alternativ. Der tror jeg at vi stadig har et stykke vej endnu.

Hvis befolkningen skal opleve Socialdemokraterne som et attraktivt alternativ har vi brug for nyt politisk brændstof i tankene.

Det er ikke nok blot at kæmpe for en fikseres ressourcefordeling eller "flere penge til velfærd" og et milliard til ditten og 500 millioner til datten.

Det er afgørende, at vi stiller spørgsmål om hvor vi vil hen med folkeskolen, socialpolitikken eller andre af velfærdssamfundets institutioner. Om vi har nye bud på nye veje for velfærdssamfundet. Hvis det skal lykkes at skabe et troværdigt alternativ til regeringen inden næste valg, kommer man ikke uden om en diskussion af langsigtede forandringer i velfærdsstaten. Og vi bliver nødt til at forholde os både til de økonomiske realiteter og de politiske udfordringer.

Derfor er det ærgerligt, at regeringen og Socialdemokraterne tilsyneladende er helt enige om to ting i debatten om fremtidens velfærdssamfund. For det første at debatten er vigtig. For det andet: At der ikke skal debatteres i denne debat.

Regeringen har sendt debatten i en velfærdskommission, der meget belejligt først barsler med en rapport i god tid efter næste folketingsvalg. Denne velfærdskommission, er meget rammende blevet betegnet som "en syltekrukke" af vores finanspolitiske ordfører.

Men hvis regeringens udspil er en syltekrukke er vores næsten en konservesdåse. Venstre kan siges at have en interesse i at udskyde denne debat. Efterhånden som tiden går, vil den økonomiske belastning af en række velfærdsydelse blive så tung, at klangbunden for et egentligt opgør med velfærdssamfundets grundtanke bliver bedre.

Vi kan næsten sætte årstal på velfærdssamfundets bortgang, hvis vi tillader, at det økonomiske pres bliver mere og mere massivt samtidigt med at unges politiske opbakning til projektet skrider.

Kære venner: Vi bliver nødt til at smadre syltekrukkerne.

Der er masser af steder, hvor velfærdssamfundet ikke lever op til de ønsker vi havde for det.

Lige om hjørnet fra min lejlighed i København ligger, der et værtshus, jeg har lagt

særligt mærke til fordi, der ofte ligger to hunde udenfor på et tæppe. Omkring den tiende eller tolvte i måneden flytter hundene sammen med ejermanden væk fra værtshuset, hen over gaden og over på bænken ved siden af kiosken. Herefter står den på lunkne Hof i kulden uden for kiosken indtil det igen bliver den første, så han kan rykke ind i varmen igen...

Er den variant af velfærdssamfundet vi i socialdemokratiet har tænkt os at forsvare? Selvfølgelig ikke. Men hvis vi kun fokuserer på det økonomiske i velfærden risikerer vi at reducere kampen for velfærden til et spørgsmål om, hvorvidt manden med hundene har råd til at være 10 eller femten dage på værtshuset.

Ikke så langt derfra ligger Nyboder Skole. Den er flot - lige blevet facade renoveret og sprudler af liv og leg i dagtimerne. I en undersøgelse af landets folkeskoler vi foretog i DSU viste Nyboder Skole sig faktisk som landets absolut bedste skole. Eleverne her skal nok blive til noget. Men jeg skal ikke længere end en kort bustur før jeg er ved Sønderbro skole på Amager, der blev den næst ringeste i vores undersøgelse. Den er nedslidt, ligger i et socialt belastet kvarter og har problemer med mange to-sprogede elever.

Er det vores drøm om et velfærdssamfund?

Tænk at vi taler om en fælles folkeskole, når begrebet inden for samme kommune dækker over så voldsomme forskelle og uligheder. At nogle får den bedste grunduddannelse i verden, mens andre får en uddannelse på ulandsniveau.

Den socialdemokratiske velfærdspolitik skal ikke være at bygge et Dannevirke foran hver velfærdsordning. Vi skal være velfærdssamfundets bagsides fremmeste kritiker. Jeg synes derfor også, at socialdemokraterne burde tage positivt imod invitationerne fra Det Radikale Venstre og De konservative til at diskutere reformer af fremtidens velfærdssamfund. Så kan Venstre og Dansk Folkeparti - Danmarks reaktionære partier blive på sidelinien.

Vi ved hvilke udfordringer vi står overfor. De er naturligvis i høj grad økonomiske. Antallet af ældre stiger voldsomt i de kommende år og mens antallet af unge i den arbejdsdygtige alder er nogenlunde konstant. Samtidig vokser den enkelte ældres forventninger til offentlig service og pleje.

Kravene til, investeringerne i fremtiden, offentlige investeringer i forskning og uddannelse skærpes markant, hvis ikke finansieringsgrundlaget skal erodere. Og det er i praksis ikke muligt at øge beskatningen væsentligt.

Nogle vil indvende at vi trods - de mange ældre og færre unge - dette sagtens kan finansiere fremtidens velfærd. Hvis vi blot holder en stram økonomisk politik med fokus på gældsafviklingen og øget beskæftigelse er der penge til at bevare velfærden. Vi mener, at den opfattelse tager udgangspunkt i en forkert opfattelse af velfærdssamfundet.

Velfærdssamfundet er ikke et fast formuleret projekt, der blev skabt af Stauning, færdiggjort af Anker Jørgensen og som de kommende generationer nu skal bevare. Det er snarere baseret på et værdisæt, der tager udgangspunkt i at skabe muligheder for mennesker i fællesskabet. Det er et dynamisk projekt, der kræver at disse værdier til enhver tid tolkes ind i nye sammenhænge og formes af hver ny generation. Lad mig her give et bud på nogle af disse værdier i fremtiden:

Vi vil finde tilbage til "arbejdet som den grundlæggende socialdemokratiske værdi."

Det at bruge sig selv og sine evner til noget væsentligt, at omsætte sine personlige ressourcer til noget, der betyder noget for andre og én selv er giver udvikling til det enkelte menneske. Et arbejde er en fundamental rettighed for alle mennesker.

Men det at arbejde er også en pligt for alle mennesker, der kan.

For raske mennesker mellem 7 og 65 bør der kun være to acceptable beskæftigelser: Enten er man i arbejde eller også er man under uddannelse.

Det giver naturligvis også en udfordring for samfundet for at skaffe flere seniorer i arbejde og at stoppe nedskæringer i efteruddannelse og arbejdsmiljø.

Vi vil droppe universalitetsprincippet som den hellige ko.

Det var en landvinding dengang, for de der var vokset op med fattighuse. Nu er princippet imidlertid forældet - det er ikke just fordi at hovedproblemet for det danske velfærdssamfund er, at for mange skammer sig ved at tage imod - måske nærmest tværtimod.

Tiden er inde til, at vi dropper universalitetsprincippet til fordel for et system, hvor de der har mest brug for offentlig støtte får mere, mens samfundets rigeste må betale mere selv.

Vi synes at valgfrihed er et mål i sig selv. DSU afviser fuldstændig Venstres ambition om at gøre mennesker til kunder i en velfærdsbutik. Hylderne i Venstres butik er tomme som i et østtysk supermarked 5 minutter før lukketid. Men vi ønsker et samfund af stærke og krævende medborgere, der træffer valg på deres egne vegne. Socialdemokrater bør juble hver gang et menneske træffer et bevidst og oplyst valg.

Det er et selvstændigt mål for Socialdemokratiet at mennesker - især dem, der ellers aldrig har mulighed for at vælge - bliver i stand til at træffe de valg, der påvirker deres eget liv.

Vi skal skabe så mange oplyste valgmuligheder for borgerne som muligt. Og vi skal sikre at alle - også de mest ressourcetsvage - blive i stand til at udnytte disse valgmuligheder.

Socialdemokratiet må tage hul på velfærdsdebatten.

I DSU er vi overbeviste om, at det i sidste ende er i Socialdemokraternes, i velfærdssamfundets og vigtigst af alt i almindelige borgeres interesse.

Alternativet er desværre glasklart. På langt sigt er det, at den yngre generations opbakning til velfærdssamfundet skrider.

Hvis det sker er Søren Pind statsminister i landet inden vi har set os om og hans teser, der nu modtages med overbærende hovedrysten, vil være en del af regeringsgrundlaget.

Men også på kort sigt begår vi en fejl, hvis vi tror at vi kan vente til næste valgkamp med at spille ud med velfærdsreformere. Så begår vi nøjagtigt de samme fejl som tidligere i udlændingepolitikken, hvor vi går vi ind i valgkampen uden et klart budskab til befolkningen og siger, at "vi har skam planer, men de bliver først offentliggjort efter valget".

Så går det os som det norske fodboldlandshold: Når man spiller med hele holdet i eget straffesparksfelt kan man sjældent vinde kampen.

Nu hvor regeringsmagten efter næste valg, langt om længe er indenfor rækkevidde, må vi ikke blive bange for at mene noget.

Vores grundlæggende værdier, vores politik, så stærk at den sagtens kan bruges offensivt i kampen mod den borgerlige regering, i deres værdikamp.

Det synes jeg at Mogens' kraftfulde og direkte beretning i dag viser.

Jeg håber, at der også bliver plads til at udmønte disse værdier i langsigtede velfærdsreformer i den kommende tid.

Fortsat god kongres!